T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/150
KARAR NO : 2025/285
KARAR TR : 08/04/2025

ÖZET: 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen *"kararın gerekçeli olması"* koşulunu taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M.S
Vekili : Av. D. G
Davalı : Polatlı Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. G.N.Ö

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, mülkiyetinin Maliye Hazinesiyle aralarında dava konusu olduğu belirtilen Polatlı ilçesi, ... köyü, 429 dönüm C mera olarak adlandırılan parsel ve 15 dönüm olan *799* sayılı mera parseli üzerindeki ekinlere el konulmasına ve satışına ilişkin Polatlı Belediye Başkanlığının 23/06/2016 tarih ve 47879008-50 sayılı kararı ile biçilen ürünlerin bedelinin ödenmesi için yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali ve 25/06/2016 tarihinde Polatlı Belediye Başkanlığı görevlileri tarafından ekinin biçilerek hasat edilmesi ve ürüne el konulması nedeniyle uğranıldığı ileri sürülen zarara karşılık olarak 180.000 TL maddi ve 20.000 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Ankara 3. İdare Mahkemesi 30/11/2017 tarih ve E.2016/3539, K.2017/3575 sayılı kararı** ile, davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi hükmü uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulması üzerine, Ankara Bölge İdare Mahkemesi 10. İdari Dava Dairesi 27/06/2018 tarih ve E.2018/706, K.2018/691 sayılı kararı ile, istinaf isteminin reddi ile kararın onanmasına karar vermiş, bu karara karşı temyiz isteminde bulunmuştur. Danıştay Sekizinci Dairesi 22/12/2021 tarih ve E.2018/6070, K.2021/6678 sayılı kararı ile, temyiz isteminin reddine, Bölge İdare Mahkemesi kararının onanmasına kesin olarak karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir.

> *"... Kamu hizmetinin yürütülmesi ile ilgisi bulunmayan, taşınmaz mülkiyetine, taşınmaz üzerindeki ürün ve müştemilatın aidiyetine ve haksız fiilden mütevellit zararların tazminine ilişkin uyuşmazlıklar özel hukuka ilişkin olup, bu tür uyuşmazlıkların adli yargı yerinde çözümleneceği tartışmasızdır.*
>
> *Olayda, meydana geldiği ileri sürülen zararın mülkiyeti çekişmeli taşınmazlar üzerinde ekili bulunan hububatın Polatlı Belediyesi ve Polatlı Kaymakamlığı görevlileri tarafından biçilerek hasat edilmesi neticesi meydana geldiği iddia edilmekte olup, uyuşmazlığın çözümü C mera olarak adlandırılan parsel ve 15 dönüm olan 799 sayılı mera parseli ile bu parseller üzerindeki hububatın mülkiyet bağının açıklığa kavuşturulmasına bağlıdır. Bu nedenle taşınmaz ve taşınır mülkiyetine yönelik uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden UejlXY/ - 49A4dkq - I88QXqE - 1feGUk= ile erişebilirsin

yargı kolunda yer alan hukuk mahkemelerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır. ..."

3. Davacı vekili aynı istemle bu kez, adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. Polatlı 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 01/02/2023 tarih ve E.2022/93, K.2023/52 sayılı kararı ile, davanın reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulması üzerine, istinaf başvurusunun kabulüne, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 25. Hukuk Dairesi 27/11/2024 tarih ve E.2023/1596, K.2024/2539 sayılı kararı ile, Polatlı 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin kararının kaldırılmasına, davanın yeniden görülmesi için dosyanın kararı veren Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir. Bölge Adliye Mahkemesi kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...Dosya kapsamına göre, davacı tarafından aynı istemli davanın öncesinde idari yargıda açıldığı, Ankara 3. İdare Mahkemesi'nin 2016/3539 Esas ve 2017/3575 Karar sayılı kararı ile, davada Adli Yargının görevli olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verildiği görülmüştür.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun "Yargı merciilerinin uyuşmazlık mahkemesine başvurmaları" kenar başlıklı 19. maddesinde, "Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir." şeklinde düzenlenmiştir.

Yukarıdaki açıklamalar ışığında mahkemece, somut durumda yeniden harç alınarak açılan davada, idari yargının görevli olduğu nazara alınarak 2247 sayılı Yasanın 19. maddesi gereğince işlem yaparak Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulması ve sonucuna kadar davanın ertelemesi gerekirken, işin esasına girilerek karar verilmiş olması isabetsizdir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, davacı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile 6100 sayılı HMK.nın 353/1-a.4 ve 355. maddeleri gereğince ilk derece mahkemesi kararının kaldırılarak davanın yeniden görülmesi ve yukarıda açıklandığı şekilde işlem yapılması için dosyanın kararı veren mahkemeye gönderilmesine ilişkin aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan gerekçelerle;

1)Davacının istinaf başvurusunun esası incelenmeksizin duruşma yapılmadan KABULÜ ile Polatılı 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 01/02/2023 gün ve 2022/93 Esas, 2023/52 Karar sayılı kararının Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 355 ve 353. maddesinin 1. fıkrası (a) bendinin 4. maddesi uyarınca KALDIRILMASINA,

2)Davanın yeniden görülmesi için dosyanın kararı veren Polatlı 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'ne gönderilmesine, ..."

5. **Polatlı 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin E.2024/454 sayılı esasına kayıtlı dosyada 07/01/2025 tarihli tensip zaptında**, *"...Mahkememiz 01/02/2023 tarih ve 2022/93 Esas 2023/52 sayılı kararı ile her ne kadar davanın reddine dair karar verilmiş ise de Ankara Bölge Adliye Mahkemesi'nin 27/11/2024 tarih ve 2023/1596 Esas, 2024/2539 Karar sayılı ilamı kararı ile "Somut durumda yeniden harç alınarak açılan davada, idari yargının görevli olduğu nazara alınarak 2247 sayılı Yasanın 19. maddesi gereğince işlem yaparak*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden UejlXY/ - 49A4dkq - I88QXqE - 1feGUk= ile erişebilirsin

Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulması ve sonucuna kadar davanın ertelemesi gerekirken, işin esasına girilerek karar verilmiş olması isabetsizdir. Yukarıda açıklanan nedenlerle, davacı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile 6100 sayılı HMK.nın 353/1-a.4 ve 355. maddeleri gereğince ilk derece mahkemesi kararının kaldırılarak davanın yeniden görülmesi ve yukarıda açıklandığı şekilde işlem yapılması için dosyanın kararı veren mahkemeye gönderilmesine" karar verilerek, mahkememizin kararı kaldırılarak mahkememiz yukarıda yazılı esas sırasına kaydının yapıldığı anlaşılmakla, dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ ; Gerekçesi ara kararda açıklanacağı üzere,

1-Davada görevsizlik kararı veren idari yargının görevli olduğuna,

2-2247 sayılı Kanunu'nun 19. maddesi uyarınca, görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına,

3-2247 sayılı Kanunu'nun 19/son maddesi uyarınca, Ankara 3. İdare Mahkemesi'nin 2016/3539 Esas, 2017/3575 Karar sayılı dosyasının ivedi bir şekilde gönderilmesi için yazı yazılmasına,

4-İdare mahkemesi dosyası temin edildikten sonra gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyalarının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine,..." şeklinde karar vermiştir.

6. Polatlı 1. Asliye Hukuk Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

7. Anayasa'nın *"D. Duruşmaların açık ve kararların gerekçeli olması"* başlıklı 141. maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir:

"Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır."

8. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un *"Yargı merciilerinin uyuşmazlık mahkemesine başvurmaları"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008-5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir."

9. 2247 sayılı Kanun'un *"İncelemede izlenecek sıra"* başlıklı 27. maddesi şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden UejlXY/ - 49A4dkq - I88QXqE - 1feGUk= ile erişebilirsin

10. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "*Hükmün kapsamı*" başlıklı 297. maddesi şöyledir:

> "*(1) Hüküm "Türk Milleti Adına" verilir ve bu ibareden sonra aşağıdaki hususları kapsar:*
>
> *a) Hükmü veren mahkeme ile hâkim veya hâkimlerin ve zabıt kâtibinin ad ve soyadları ile sicil numaraları, mahkeme çeşitli sıfatlarla görev yapıyorsa hükmün hangi sıfatla* verildiğini.
>
> *b) Tarafların ve davaya katılanların kimlikleri ile Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, varsa kanuni temsilci ve vekillerinin ad ve soyadları ile adreslerini.*
>
> *c) Tarafların iddia ve savunmalarının özetini, anlaştıkları ve anlaşamadıkları hususları, çekişmeli vakıalar hakkında toplanan delilleri, delillerin tartışılması ve değerlendirilmesini, sabit görülen vakıalarla bunlardan çıkarılan sonuç ve hukuki sebepleri.*
>
> *ç) Hüküm sonucu, yargılama giderleri ile taraflardan alınan avansın harcanmayan kısmının iadesi, varsa kanun yolları ve süresini.*
>
> *d) Hükmün verildiği tarih ve hâkim veya hâkimlerin ve zabıt kâtibinin imzalarını.*
>
> *e) Gerekçeli kararın yazıldığı tarihi.*
>
> *(2) Hükmün sonuç kısmında, gerekçeye ait herhangi bir söz tekrar edilmeksizin, taleplerden her biri hakkında verilen hükümle, taraflara yüklenen borç ve tanınan hakların, sıra numarası altında; açık, şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde gösterilmesi gereklidir.*"

11. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*Kararlarda bulunacak hususlar*" başlıklı 24. maddesinin (e) bendi şöyledir:

> *" Kararlarda:*
>
> *...*
>
> *e) Kararın dayandığı hukuki sebepler ile gerekçesi ve hüküm:tazminat davalarında hükmedilen tazminatın miktarı,*
>
> *...*
>
> *Belirtilir..."*

B. Yargı Kararları

12. Danıştay 8. Dairesinin 19/10/2021 tarihli ve E.2019/1164, K.2021/4647 sayılı kararının ilgili kısımları şöyledir:

> *"Öte yandan, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru kararlarında da değinildiği üzere; Anayasa'nın 36. maddesinin 1. fıkrasında herkesin adil yargılanma hakkına sahip olduğu belirtilmiş ancak bu maddede gerekçeli karar hakkından açıkça söz edilmemiştir. Anayasa'nın 36. maddesine "adil yargılanma" ibaresinin eklenmesine ilişkin gerekçede, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle de güvence altına alınan adil yargılama hakkının madde metnine dâhil edildiği vurgulanmıştır. Nitekim Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinin 1. fıkrasındaki hakkaniyete uygun yargılanma hakkının kapsamına gerekçeli karar hakkının da dâhil olduğu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM)'nin birçok kararında vurgulanmıştır. Dolayısıyla Anayasa'nın 36. maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkının gerekçeli karar hakkı güvencesini de kapsadığının kabul edilmesi gerekir. (Anayasa Mahkemesi, Abdullah Topçu, B. No:2014/8868, 19/4/2017, p.75)*
>
> *Bu bağlamda, AİHM içtihatlarına göre, genel olarak her bir karar açık, konuyla ilgili herkesin, mahkemenin neden belirli bir kararı verdiğini anlamasına imkan verecek şekilde olmalıdır. (AİHM, Seryavin ve Diğerleri/Ukrayna, p.57-61).*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden UejlXY/ - 49A4dkq - I88QXqE - 1feGUk= ile erişebilirsin

Mahkeme kararlarının, hüküm fıkrası ve hükmün dayandığı gerekçe ile bir bütün olduğu, gerekçesiz karar verilmesinin mümkün olmadığı açık olduğuna göre, gerekçenin hem temyiz incelemesini yapacak merci açısından hem de kararı uygulayacak olan idare açısından yeterli açıklıkta olması gerekmektedir.

Yargılama hukukunda, yargı (hüküm), uyuşmazlığı çözmekle görevli ve yetkili yargı yerinin yargılama sürecinin sonunda ulaştığı 'sonuç'tur. Gerekçe, yargıcın çözümlemek durumunda olduğu uyuşmazlığa uygulanması gereken soyut hukuk kuralının saptanmasında, yorumlanmasında ve tüm ayrıntılarıyla ortaya konulup nitelendirilen maddi olaya uygulanmasında izlemiş olduğu yöntemi gösteren ve bu özelliği sebebiyle, yargılamanın nesnelliği ile varılan yargının doğruluğu konusunda davanın taraflarına güven, üst yargı yerine de denetleme olanağı veren açıklamadır."

13. Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 21/12/2021 tarihli ve E.2021/14691, K.2021/12738 sayılı kararının ilgili kısımları şöyledir:

"Belirtmek gerekir ki; T.C. Anayasa'sının 138 ve 141/3 maddeleri gereğince bütün mahkemelerin her türlü kararlarının gerekçeli olarak yazılması gerekir. 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 388/1-3. maddesi ile 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 297/1-c. maddesi, bir mahkeme hükmünün kapsamının ne şekilde olması gerektiğini açıklamıştır. Bir mahkeme hükmünde, tarafların iddia ve savunmalarının özetinin, anlaştıkları ve anlaşamadıkları hususların, çekişmeli vakıalar hakkında toplanan delillerin, tartışılması ve değerlendirilmesinin, sabit görülen vakıalarla, bunlardan çıkarılan sonuç ve hukuki sebeplerin birer birer, şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde hükümde gösterilmesi gereklidir. Bu kısım, hükmün gerekçe bölümüdür. Gerekçe, hakimin (mahkemenin) tespit etmiş olduğu maddi vakıalar ile hüküm fıkrası arasında bir köprü görevi yapar. Gerekçe bölümünde hükmün dayandığı hukuki esaslar açıklanır. Hakim, tarafların kendisine sundukları maddi vakıaların hukuki niteliğini kendiliğinden (re'sen) araştırıp bularak hükmünü dayandırdığı hukuk kurallarını ve bunun nedenlerini gerekçede açıklar.

Hakim, gerekçe sayesinde verdiği hükmün doğru olup olmadığını, yani kendini denetler. Üst mahkeme de, bir hükmün hukuka uygun olup olmadığını ancak gerekçe sayesinde denetleyebilir. Taraflar da ancak gerekçe sayesinde haklı olup olmadıklarını daha iyi anlayabilirler. Bir hüküm, ne kadar haklı olursa olsun, gerekçesiz ise tarafları tatmin edemez. (Kuru, Baki/ Arslan, Ramazan/ Yılmaz, Ejder; Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı 6100 sayılı HMK'ye göre Yeniden Yazılmış, 22 Baskı, Ankara 2011, s.472). Gerekçenin önemi Anayasal olarak hükme bağlanmakla gösterilmiş olup, gerekçe ve hüküm birbirine sıkı sıkıya bağlıdır."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 08/04/2025 tarihli toplantısında; Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın, 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

15. Yukarıda mevzuat kısmında belirtildiği üzere, yargı yerlerince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında Uyuşmazlık Mahkemesine yapılacak başvurularda, davayı

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden UejlXY/ - 49A4dkq - I88QXqE - 1feGUk= ile erişebilirsin

incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı merciinin, davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varması halinde, gerekçeli bir karar ile başvurusunu yapması ve kararında elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin ertelemesi gerektiği açıkça düzenlenmiştir.

16. Dava dosyalarının incelenmesinden, idari yargı yerince verilen gerekçeli görevsizlik kararından sonra, adli yargı yerine taşınan davada Asliye Hukuk Mahkemesince, davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğuna yönelik gerekçeli bir karar verilmediği, tensip zaptı ile dosyaların Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği görülmüştür.

17. Bu durumda, Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan başvurunun yukarıda açıklanan kararların gerekçeli olması gerektiğine ilişkin Anayasa ve Kanun hükümlerine, yüksek mahkeme içtihatlarına, somut uyuşmazlık kapsamında ise, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesine aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen *"kararın gerekçeli olması"* koşulunu taşımayan Polatlı 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 07/01/2025 tarih ve E.2024/454 sayılı başvurusunun, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen koşulu taşımayan Polatlı 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin tarih ve 07/01/2025 E.2024/454 sayılı BAŞVURUSUNUN, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİNE,

08/04/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden UejlXY/ - 49A4dkq - I88QXqE - 1feGUk= ile erişebilirsin